

NORGES HØYESTERETT

Den 4. mai 2015 avsa Høyesterett dom i

HR-2015-00964-A, (sak nr. 2014/1964), sivil sak, anke over dom,

X kommune

(Kommuneadvokaten i X v/advokat Nina Sandell – til prøve)

mot

A

(advokat Håkon Malm – til prøve)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Endresen**: Saken gjelder spørsmål om en mormor som etter omsorgsovertakelse har fremmet krav om fastsettelse av samvær med barnebarn, har krav på partsstatus. Utgangspunktet etter barnevernloven er at det bare er foreldrene som kan kreve samvær, men § 4-19 fjerde ledd modifierer dette utgangspunktet ved å åpne for at også andre etter omstendighetene kan kreve at fylkesnemnda behandler et krav om samvær.
- (2) B, født 00. --- 2008, og C, født 00. --- 2010, er døtre av D og E. E er fra Y. Han flyttet til Norge i 2009, men måtte reise tilbake til Y i 2012 da oppholdstillatelsen ikke ble forlenget.
- (3) Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker Trøndelag (fylkesnemnda) traff 22. desember 2010 vedtak om at omsorgen for søsknene B og C skulle overtas av X kommune. Plasseringen ble vurdert som langsiktig, og det ble fastsatt et samvær for foreldrene basert på denne forutsetning.

- (4) Barnas mormor, A, fremmet 5. oktober 2012 krav overfor fylkesnemnda om at det for henne skulle fastsettes et særskilt samvær med barnebarna.
- (5) Fylkesnemnda v/nemndslederen traff 14. juni 2013 vedtak om at mormor ikke hadde partsstatus i samværsspørsmålet. Slutningen har slik ordlyd:
- "A sitt krav om samvær med B f. 00. --- 2008 og C f. 00. --- 2010 etter barnevernloven § 4-19 tredje og fjerde ledd, avvises."**
- (6) A brakte 26. juli 2013 vedtaket inn for domstolene ved stevning til Sør-Trøndelag tingrett.
- (7) Tingretten avsa 4. februar 2014 dom med slik domsslutning:
- "1. A sitt krav om samvær med C, født 00. -- 2010, avvises.**
- 2. A har krav på at fylkesnemnda tar stilling til om hun skal ha rett til samvær med B, født 00. --- 2008. "**
- (8) Kommunen anket over domsslutningen punkt 2 vedrørende B til Frostating lagmannsrett, og Frostating lagmannsrett samtykket 9. april 2014 til fremme av anken.
- (9) A anket over domsslutningen punkt 1 vedrørende C, men Frostating lagmannsrett besluttet 9. april 2014 ikke å samtykke til fremme av anken.
- (10) Lagmannsrettens beslutning om ikke å samtykke til fremme av anken ble opphevet ved Høyesteretts ankeutvalgs kjennelse 2. juli 2014. Etter fornyet behandling samtykket Frostating lagmannsrett også til fremme av anken fra A.
- (11) De to ankesakene ble av Frostating lagmannsrett forenet til felles behandling, og lagmannsretten avsa 17. september 2014 enstemmig dom med slik domsslutning:
- "Sak nr 14-43660 ASD-FROS**
- A er part og kan kreve at Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker Trøndelag tar stilling til om hun skal ha rett til samvær med B, født 00. --- 2008, og i så fall hvilket omfang samværsretten skal ha.**
- Sak nr 14-112485 ASD-FROS**
- A er part og kan kreve at Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker Trøndelag tar stilling til om hun skal ha rett til samvær med C, født 00. --- 2010, og i så fall hvilket omfang samværsretten skal ha."**
- (12) X kommune har i begge saker anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken omfatter også kravet til "nær tilknytning", men Høyesteretts ankeutvalg tillot anken fremmet bare for så vidt gjelder spørsmålet om det fastsatte samvær for mor er "svært begrenset" i lovens forstand. Samvær for foreldrene ble i fylkesnemndas opprinnelige vedtak om omsorgsovertakelse fastsatt til fire timer fire ganger i året. Det ble fastsatt rett til tilsyn ved samværene. Dette er det samvær tingrettens avgjørelse bygger på. Omfanget av samværet er senere endret to ganger, men vilkåret om tilsyn er opprettholdt.
- (13) I august 2013 fremmet D krav om opphevelse av fylkesnemndas vedtak om omsorgsovertakelse. Kravet førte ikke frem for fylkesnemnda, som også endret mors

samværsrett til to timer fire ganger i året for B og to timer to ganger i året for C. Dette var da det samvær lagmannsretten måtte bygge sin avgjørelse på.

- (14) D brakte fylkesnemndas vedtak inn for retten, og ved Sør-Trøndelag tingretts dom 10. oktober 2014 ble fylkesnemndas vedtak opprettholdt for så vidt gjaldt omsorgsovertakelsen, men samværsretten ble utvidet til tre timer fire ganger i året for begge barna. Tingrettens dom er rettskraftig. Saken står derved i en noe annen stilling for Høyesterett enn for lagmannsretten.
- (15) For lagmannsretten gjorde A gjeldende at hun hadde krav på partsstatus også i medhold av barnevernloven § 4-19 tredje ledd. Dette ble fastholdt i anketilsvaret, men ble ikke berørt under ankeforhandlingen, og anførselen må anses frafalt.
- (16) For øvrig står saken i samme stilling som for de tidligere retter.
- (17) Den ankende part, *X kommune*, har i det vesentligste gjort gjeldende:
- (18) Ved fastsettelsen av hva som i lovens forstand må forstås med "svært begrenset" samvær, må det tas utgangspunkt i hva som er normalt omfang av samværsrett når omsorgsovertakelsen må sees i et langsiktig perspektiv. Siktemålet med samværet i disse tilfellene er et annet enn når tilbakeføring anses å være en realistisk målsetting. Det normalsamvær det skal tas utgangspunkt i er da tre til seks samvær i året, med fire årlige samvær som det klart vanligste. Allerede ordlyden i bestemmelsen peker da klart i retning av at fire årlige samvær ikke kan anses som "svært begrenset".
- (19) Det samme resultat synes forutsatt i Høyesteretts avgjørelse i Rt. 2011 side 1601. Utgangspunktet er at det bare er foreldrene som kan kreve samvær fastsatt av fylkesnemnda, og lovhistorikken viser at lovgiver har ment at barnevernloven § 4-19 fjerde ledd bokstav b skal være en snever unntaksbestemmelse.
- (20) Det er vesentlig at prosessuelle bestemmelser gis et klart innhold, som ikke i seg selv er prosessfremmende. Det kan ved tolkingen ikke trekkes inn hverken hvilket tilsyn som måtte bli praktisert ved samværene, eller hvor sterk eller svak tilknytning til barna den som krever samværsrett har.
- (21) Også ved tolkingen av rent prosessuelle bestemmelser må det legges betydelig vekt på hva som normalt vil være til barnets beste. Det er da et tungtveiende hensyn at det skapes ro omkring barnets opphold i fosterhjemmet. Enhver konflikt om omsorg eller samvær har en destabiliserende effekt, og det er et legitimt formål når lovgiver på ulike måter søker å begrense antall saker som involverer barn.
- (22) I samværsaker vil det gjennomgående være tilgang til meget sensitive personopplysninger om de berørte barn og andre parter. Det fremgår av de vurderinger som ble gjort før lovendringen i 2006, at også dette gjorde det nødvendig å begrense kretsen av personer som kan kreve samvær og gjøre krav på partsstilling i sak om samvær.
- (23) Den europeiske menneskerettskonvensjonen er ikke til hinder for den begrensning i retten til partsstilling i saker om samværsrett som ble innført i 2006.

(24) X kommune har nedlagt slik påstand:

"Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker Trøndelags vedtak i sak 13/102, stadfestes"

(25) Ankemotparten, A, har i det vesentligste gjort gjeldende:

(26) Det er ingen holdepunkter for at "svært begrenset" skal vurderes i forhold til hvilket samvær som normalt fastsettes når omsorgsovertakelsen fastsettes i et langsiktig perspektiv. En slik forståelse vil grovt sagt innebære at samværet bare helt unntaksvis kan anses som "svært begrenset". Det riktige må være at man ved vurderingen også ser hen til hva som er normalsamvær etter barneloven.

(27) Forarbeidene kan ikke forstås slik at en dramatisk endring i partsstillingen for personer med sterk tilknytning til de aktuelle barn var tilsiktet. Klarest kommer dette til uttrykk i innstillingen fra familie- og kulturkomiteen, Innst. O. nr. 2 (2006–2007) side 30. Det understrekes her at det er vesentlig å opprettholde gode relasjoner der disse finnes. Videre uttrykker komiteen tilfredshet med at også andre enn foreldrene kan oppnå partsstilling, og selv om komiteen forutsetter at det ikke skal skje store endringer, understrekes det at endringene ikke må gå på bekostning av barnets mulighet til å opprettholde varige relasjoner.

(28) Det departementet gir uttrykk for i Ot.prp. nr. 76 (2005–2006) side 45 peker i samme retning. Det understrekes her at det er barnets tilknytning til vedkommende som skal være avgjørende for om denne skal ha rett til å få samværsspørsmålet behandlet. Det sies også uttrykkelig at formuleringen "svært begrenset" er valgt for å identifisere de tilfellene der samværsretten er så begrenset at foreldrene avskjæres fra å være bindeledd til andre personer med tilknytning til barna. Det følger allerede av dette at fire samvær i året må anses som "svært begrenset".

(29) Bestemmelsen må tolkes utfra hva som vil være til barnets beste. Selv om det isolert sett er ønskelig med klare regler, kan dette ikke være avgjørende for hva som kan trekkes inn ved vurderingen av hva som må anses som "svært begrenset" samvær. Det er klart at det at samvær skjer med tilsyn på særskilt fastsatt sted, i vesentlig grad vanskeliggjør foreldrenes mulighet til å fungere som bindeledd mellom barnet og andre. Hensynet til barnets beste må også føre til at det må trekkes inn i vurderingen hvor sterk tilknytning til barnet den har som krever samvær. Hensynet til barnets beste tilsier at personer med sterk tilknytning til barnet ikke avskjæres fra en reell mulighet til å få fremmet et krav om samvær.

(30) Å anse fire årlige samvær som "svært begrenset" samvær, er også best forenlig med rettspraksis. Det vises i denne sammenheng til Rt. 2011 side 1601 der et samvær på to timer tre ganger årlig ble ansett som "svært begrenset", og til RG 2012 side 1523 der tre timer tre ganger i året ble vurdert på samme måte. I denne siste avgjørelsen fant lagmannsretten grunn til å fremheve at spørsmålet ikke ble ansett tvilsomt.

(31) Under enhver omstendighet må barnevernloven tolkes slik at den rett til rettslig prøving som følger av Den europeiske menneskerettskonvensjonen, ikke avskjæres.

(32) A har nedlagt slik påstand:

"Anken fra X kommune over dom fra Frostating lagmannsrett forkastes."

- (33) *Jeg er kommet til at anken fører frem.*
- (34) Hvem som har partsstatus i samværssaker, er regulert i barnevernloven § 4-19 fjerde ledd. Bestemmelsen er utformet slik:
- "Barnets slektninger, eller andre som barnet har en nær tilknytning til, kan kreve at fylkesnemnda tar stilling til om de skal ha rett til samvær med barnet og samværsrettens omfang når**
- a) **den ene eller begge foreldrene er døde, eller**
- b) **fylkesnemnda har bestemt at den ene eller begge foreldrene ikke skal ha rett til samvær med barnet eller at foreldrenes rett til samvær skal være svært begrenset."**
- (35) Bestemmelsen fastsetter ikke under hvilke omstendigheter samvær bør fastsettes, men er en prosessuell bestemmelse som bare regulerer hvem som har krav på partsstilling. I saken her er det rettskraftig avgjort at det tilknytningskrav som oppstilles, er oppfylt, og spørsmålet i saken er da om det vilkår at det må være fastsatt et "svært begrenset" samvær for foreldrene, er oppfylt.
- (36) Det normale vil formentlig være at den som i forbindelse med omsorgsovertakelse får fastsatt en samværsrett, vil oppleve denne som svært begrenset. Det subjektive sammenligningsgrunnlaget er da det faktiske samværet som vedkommende hadde før omsorgsovertakelsen.
- (37) For den rettslige vurdering må utgangspunktet bli et annet. Ankemotparten har gjort gjeldende at vurderingen må se hen til normalsamvær etter barneloven, men heller ikke dette kan være det riktige sammenligningsgrunnlag. Med et slikt utgangspunkt ville det være nærliggende å karakterisere det samvær som gjennomgående fastsettes ved varig omsorgsovertakelse, som svært begrenset. Unntaket ville bli hovedregelen. Det avgjørende må være om det fastsatte samvær kan anses "svært begrenset" når det sammenlignes med ordinært samvær ved omsorgsovertakelse. X kommune har gjort gjeldende at sammenligningsgrunnlaget må presiseres ytterligere til det samvær som normalt fastsettes ved langsiktig omsorgsovertakelse. Ved langsiktig omsorgsovertakelse er det imidlertid systematiske hensyn som tilsier at samværet begrenses. Det vil i disse tilfellene være et grunnleggende hensyn at barnet skal integreres best mulig i fosterfamilien i vid forstand. Den begrensning i samværet med de biologiske foreldre som dette systematisk fører til, må også tas med ved vurderingen. Jeg er derfor ikke enig i X kommunes prinsipielle tilnærming. Synspunktet inviterer dessuten til en relativisering av "svært begrenset", som ikke er ønskelig.
- (38) Selv med denne presisering av sammenligningsgrunnlaget, kan ordlyden ikke sies å gi noen klar veiledning, men bruken av "svært" indikerer likevel at det tas sikte på unntakstilfeller. En slik forståelse har støtte i forarbeidene til lov 1. desember 2006 som endret barnevernloven § 4-19. I NOU 2005: 9 Ressursbruk og rettssikkerhet i fylkesnemnda for sosiale saker, som ikke fremmet noe forslag til endringer med hensyn til hvem som kan være part i sak om samværsrett, fremheves en rekke overordnede synspunkter på den nødvendige avveining mellom barnets beste og interessene til andre enn foreldre som fremmer krav om samvær.

(39) Utvalget presiserer på side 40 sitt utgangspunkt:

"Etter utvalgets syn er imidlertid hensynet til barnets beste helt grunnleggende. Det må være et mål at dette hensynet virker styrende, ikke bare i forhold til det materielle resultatet, men også i forhold til saksbehandlingsreglene i vid forstand."

(40) I fortsettelsen vises til barnefaglige vurderinger blant annet av behov for stabilitet. På side 98 i utredningen heter det i tilknytning til endringssaker:

"Den uro og konfliktmekanisme som ligger i en barne- og sosialnemndsak eller rettssak om samvær, vil for barnet kunne oppleves som både destabiliserende og invaderende, nokså uavhengig av hvor store eller små endringer det konkret er aktuelt å foreta i den samværsordning som er fastsatt."

(41) Selv om utvalget ikke fremmet noe forslag om lovendring for å begrense kretsen av dem som kunne opptre som part i sak om samværsrett, fremkom altså de betenkeligheter som fra barnets perspektiv er forbundet med tvister om samværsrett, klart i utvalgets utredning.

(42) Utvalget fremmet heller ikke noe forslag om å endre under hvilke omstendigheter tredjemann kan ha rett til å opptre som part for fylkesnemnda i samværsaker. Det er for så vidt klart at de overordnede betraktninger i utvalgets utredning ikke kan knyttes direkte til forståelsen av "svært begrenset".

(43) Flere av høringsuttalelsene påpekte mer konkret behovet for en begrensning av den krets som var berettiget til å opptre som part. Høyesteretts kjæremålsutvalg hadde i Rt. 2001 side 835 fastslått at spørsmålet om hvem som kunne opptre som part for fylkesnemnda, i fravær av særregulering, måtte avgjøres etter de alminnelige regler i sivilprosessen. Et krav om samvær fra andre enn foreldrene kunne da ikke avvises med mindre tilknytningen til barnet var så fjern at det åpenbart ikke ville være rettslig adgang til å gi vedkommende samværsrett.

(44) Høringsuttalelsene ble på dette punkt fulgt opp av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i Ot.prp. nr. 76 (2005–2006). Departementet fremhevet i denne forbindelse også sterkt det problem en vid krets av parter representerte med hensyn til spredning av sensitive personopplysninger. Ved lovendringen i 2006 ble retten til å opptre som part begrenset til dem som har "nær tilknytning" til barnet. Ved lovendringen ble det, også med sikte på å begrense antall tvister, innført en sperrefrist på 12 måneder fra en sak om samværsrett har vært behandlet av fylkesnemnd eller domstol, til ny sak kan reises.

(45) Departementets utgangspunkt var at samvær, på samme måte som etter barneloven, bare skulle kunne kreves når foreldre er døde eller er fratatt samværsretten. Departementet mente likevel at særlige hensyn ved omsorgsovertakelse tilsier at området for når det kan være aktuelt for tredjemann å kreve partsstatus, bør være noe videre i disse tilfellene enn etter barneloven. Denne utvidelsen ble utformet slik at rett til partsstilling etter omstendighetene også kan kreves når foreldrene nok har samværsrett, men denne er "svært begrenset".

(46) På denne bakgrunn bør en formentlig være noe forsiktig med å vektlegge det overordnede siktemål som ved lovendringen i 2006 kom til uttrykk som begrunnelse for vilkåret om "nær tilknytning", ved tolkingen av "svært begrenset".

- (47) Forarbeidene gir dermed lite veiledning utover det som sies direkte i tilknytning til begrepet "svært begrenset". I Ot.prp. nr. 76 (2005–2006) heter det om dette:

"Når det gjelder andre enn barnets tidligere omsorgspersoner, mener departementet, som nevnt ovenfor, at adgangen til å kreve at fylkesnemnda skal ta stilling til krav om samværsrett bør være begrenset til de tilfeller hvor foreldrene er døde eller blir nektet samvær med barnet, slik regelen også er etter barneloven. Departementet mener imidlertid at det i barnevernssaker er naturlig å likestille de situasjoner der foreldrene ikke skal ha samvær med barnet overhodet og de situasjoner foreldrene skal ha et svært begrenset samvær med barnet, for eksempel kun et par ganger i året. I begge typer situasjoner vil foreldrene være avskåret fra å være bindeleddet mellom barnet og andre personer barnet har tilknytning til."

- (48) I Innst. O. nr. 2 (2006–2007) side 30 får departementets forslag tilslutning. Det kortfattede sammendrag komiteen gir av sitt syn gjengir det avgjørende kriterium upresist, og komiteen kan synes å gi uttrykk for en noe annen vektlegging av de ulike hensyn enn det lovforslaget bygger på, men jeg kan ikke se at stortingskomiteen på noe punkt tar avstand fra departementets forsøk på å avklare hva som ligger i "svært begrenset".

- (49) I Rt. 2011 side 1601 tok Høyesterett i avsnitt 61 utgangspunkt i det jeg har gjengitt fra proposisjonen:

"Jeg er kommet til at det samværet fylkesnemnda har fastsatt i vår sak - to timer tre ganger årlig med mulighet for tilsyn - må anses som «svært begrenset». Dette gjelder selv om det er klart at foreldrenes samvær etter omsorgsovertakelse regelmessig er mer begrenset enn i samværssaker etter barneloven, se for eksempel Haugli og Havik, Psykologiske og juridiske vurderinger, side 133. Forarbeidene bruker «et par ganger i året» som eksempel på samvær som er så begrenset at det bør likestilles med intet samvær, se Ot.prp.nr.76 (2005-2006) side 45. Det som her omtales som et eksempel kan ikke forstås som angivelse av en grense. Jeg viser til Ofstad og Skar, Barnevernloven med kommentarer, 5. utgave side 178 som med utgangspunkt i den nevnte forarbeidsuttalelsen antar at 'samvær fire ganger i året, eller oftere' ikke kan anses som en svært begrenset samværsrett."

- (50) I avgjørelsen avsnitt 57 fremheves ellers ved drøftelsen av tilknytningskravet at bestemmelsens prosessuelle karakter tilsier at denne bør tolkes slik at vurderingstemaene blir enkle og objektive. Dette hensynet må ha samme vekt ved avgjørelsen av vilkåret "svært begrenset".

- (51) Høyesterett har behandlet flere saker om samværsrett etter omsorgsovertakelse som forutsettes å være langvarig. I disse sakene er samværet fastsatt til fra tre til seks ganger i året, jf. Rt. 2012 side 1832. Det er på det rene at det normalt vil bli fastsatt et noe mer omfattende samvær når varigheten av omsorgsovertakelsen er mer usikker, men det foreligger ikke i saken nærmere opplysninger om dette. Mer konkrete opplysninger er etter mitt syn ikke påkrevd for å kunne ta stilling til om det fastsatte samvær i saken her, må anses som "svært begrenset".

- (52) Det jeg har gjennomgått så langt tilsier etter mitt syn at et årlig samvær på fire ganger tre timer ikke kan anses som "svært begrenset", og at det ikke kan føre til et annet resultat at samværet skjer under tilsyn. Ved lagmannsrettens behandling av saken var samværet for B fastsatt til fire ganger to timer. Jeg tilføyer at resultatet etter mitt syn måtte blitt det samme om dette hadde vært situasjonen også for Høyesterett.

- (53) Spørsmålet er da om en annen forståelse av "svært begrenset" tilsies av de forpliktelser som følger av internasjonale konvensjoner Norge er tilsluttet. Det er i denne sammenheng særlig Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK) artikkel 8 jf. artikkel 6 som har interesse.
- (54) Det synes å følge av Den europeiske menneskerettsdomstolens (EMD) avgjørelse i Marckx mot Belgia 13. juni 1979 og kommisjonsavgjørelsen i Boyle mot Storbritannia 28. februar 1994, at forholdet mellom besteforeldre og barnebarn som disse har nær tilknytning til, er å anse som familieliv som er beskyttet ved konvensjonens artikkel 8. Det følger da en rett til adgang til domstolene for å få prøvet rettmessigheten av et inngrep i retten til familieliv, jf. EMK artikkel 6 nr. 1 slik denne er blitt forstått i EMDs praksis.
- (55) Så langt det bare er tale om å anvende konvensjonen som tolkningsmoment, må problemstillingen bli om den forståelse av "svært begrenset" som følger av de øvrige rettskilder, systematisk kan forventes å føre til krenkelse av EMK artikkel 8 jf. artikkel 6. Det avgjørende vil da være om det inngrep i domstolsadgangen som vilkåret "svært begrenset" leder til, er legitimt begrunnet og om inngrepet tilfredsstillende kraver til proporsjonalitet.
- (56) Begrensningen er etter mitt syn klart legitimt begrunnet i hensynet til barnets behov for ro og stabilitet, og vil etter mitt syn, i hvert fall i det alt overveiende antall tilfeller, også tilfredsstillende kraver til proporsjonalitet. Det må i denne sammenheng ha betydning at det, slik det fremheves i Ot.prp. nr. 56 (1996–1997) side 62, er foreldrene som utgangspunkt bestemmer hvem barnet skal ha samvær med. I Boyle mot Storbritannia avsnitt 46 uttrykkes dette slik:
- "Where a parent is denied access to a minor child taken into care, there is in general an interference with the parent's right to respect for family life as protected by Article 8 para. 1 (Art. 8-1) of the Convention. This however is not necessarily the case where other close relatives are concerned (No. 12402/86, loc cit. at p. 234). Access by relatives to a child is normally at the discretion of the child's parents and, where a care order has been made in respect of the child, this control of access passes to the local authority. A restriction of access which does not deny a reasonable opportunity to maintain the relationship will not of itself show a lack of respect for family life."**
- (57) Jeg kan på dette grunnlag ikke se at de rettigheter som følger av EMK, tilsier en annen tolking av "svært begrenset" enn det som følger av de øvrige rettskilder.
- (58) Det kan kanskje ikke utelukkes at omstendighetene i en konkret sak kan være slik at det helt unntaksvis vil innebære en krenkelse av konvensjonen om partsstatus nektes med den begrunnelse at foreldrenes samvær ikke kan anses som "svært begrenset", men det er klart ikke situasjonen i saken her. Siden 2012 har det dessuten vært gjennomført to årlige samvær mellom A og barnebarna, jf. barnevernloven § 4-1, og det foreligger da under ingen omstendighet noen krenkelse av EMK.
- (59) Jeg stemmer for denne

D O M :

X kommune frifinnes.

- (60) Dommer **Webster:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
- (61) Dommer **Ringnes:** Likeså.
- (62) Dommer **Noer:** Likeså.
- (63) Dommer **Øie:** Likeså.
- (64) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

X kommune frifinnes.

Riktig utskrift bekreftes: